

Monumentnummer*: 511036

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **15 september 1999**
Kadaster deel/nr **82653/69**

Woonplaats*
Edam

Gemeente*
Edam-Volendam

Provincie*
Noord-Holland

Locatiennaam
Edam

Locatieomschrijving
Singelweg bij Lingerzijde 69

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Edam	A			4603
Edam	A			5048
Edam	A			4413

*Omschrijving***

Inleiding

OPHAALBRUG van het Hollandse type, genaamd 'Trambrug', daterend uit 1921 en uitgevoerd als trambrug in opdracht van de HIJSM op de stoomtramweg Kwadijk-Volendam. De Trambrug is beeldbepalend gelegen bij de Singelweg en de Schepenmakersdijk in het beschermde stadsgezicht van Edam en is een van de reeks ijzeren bruggen die de Nieuwe Haven overspannen.

Omschrijving

Enkele ijzeren ophaalbrug, oorspronkelijk uitgevoerd als trambrug met handbediening door middel van een achterketting, nu verkeersbrug met elektrische lier. De aanlooptdelen bestaan uit klinkers op een constructie van houten dwarsliggers op ijzeren langs- en dwarsdragers, rustend op gemetselde landhoofden en gemetselde jukken. Het val is samengesteld uit houten dwarsliggers met wegtapijt op een constructie van ijzeren hoofdliggers, langsdragers en dwarsdragers met kruisvormig onderwindverband. De doorvaartbreedte is 6,60 meter, de doorrijbreedte is 4 meter. De hameipoort aan de noordzijde bestaat uit volwandige geklonken hameistijlen, verankerd met schroefboutverbinding. De oostelijke hameistijl is ter plaatse van het bewegingswerk van de elektrische

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bediening versterkt. De vakwerk hameiregel wordt via een kruisverband verbonden met een lager geplaatste vakwerkregel. De balans bestaat uit een ballastkist aan de noordzijde, geklonken vakwerk balanspriemen met vallende diagonaal, vakwerk dwarsverbindingen en bovenwindverband, bestaande uit een kruis aan de noordzijde en dwarsstangen. De stangen van het kiepmechanisme, verankerd aan de balanspriemen, lopen over opstaande consoles. De langsschoren zijn in vakwerk uitgevoerd. De houten leuning langs het val hangen in stalen grepen met kettingen aan de hangstangen. De landhoofden worden geflankeerd door een ijzeren balusterhek. Aan de zuidzijde hangen houten draaihekkens in stalen draaischarnieren. De elektrische lier is opgenomen in een aan de noordoostzijde staande constructie.

Waardering

De Trambrug is van algemeen belang wegens cultuurhistorische typologische en historisch-constructieve waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een ijzeren enkele ophaalbrug van het Hollandse type uit de eerste helft van de 20ste eeuw en wegens herinnering aan het vroegere Waterlandse Stoomtramspoor. De Trambrug heeft ensemblewaarde als onderdeel van een reeks ijzeren bruggen die de Nieuwe Haven overspannen, gelegen in het beschermde stadsgezicht van Edam.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug